

دانشگاه تهران

دانشکده ادبیات فارسی و زبانهای خارجی

گروه زبان و ادبیات فارسی

رساله برای اخذ درجه دکتری ph.d در رشته زبان و ادبیات فارسی

موضوع:

تحلیلی بر نفوذ اسرائیلیات در متون ادب فارسی

(از آغاز تا قرن نهم)

استادان راهنما:

جناب آقای دکتر خلیل حدیدی

جناب آقای دکتر میرجلیل اکرمی

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر محمد مهدی پور

پژوهشگر:

احمدفرشباغیان

پاییز ۱۳۸۸

تقدیم :

به ساحت آفتاب منیر عالم امکان ، حضرت محمد ابن عبدالله (ص)

به محضر ائمهء معصومین ، ستارگان نورانی آسمان هدایت (ع)

به آستان گل سرسبد کائنات ، امام شرقی و غربی ، نور چشم رسول و بتول و علی (ع) ، منجی عالم از سلطهء سران

زر و زور و تزویر ، مهدی موعود (عج)

به امام فقید عاشقان امت اسلامی (حضرت روح الله «ره») که راه عزیز زیستن را به تشنگان فرهنگ ایثار و عقل و

منطق آموخت .

به حضور هدایتگر آسمانی اندیش صاحب ولایت بر امت اسلامی عالم حاضر (آیه الله العظمی خامنه ای « مد ظله

العالی»).

به روح بلند آنان (شهیدان) که از سر گذشتند تا برای آزادگان عالم سرفرازی بیاموزند و عزت بیادگار گذارند .

و تقدیم به همهء عاشقان نور عشق و ایمان ...

نام خانوادگی دانشجو : فرشبافیان	نام : احمد
عنوان پایاننامه :	تحلیلی بر نفوذ اسرائیلیات در متون ادب فارسی (از آغاز تا نهم)
استادان راهنما :	جناب آقای دکتر خلیل حدیدی جناب آقای دکتر میر جلیل اکرمی استاد مشاور: جناب آقای دکتر محمد مهدی پور
دانشگاه :	تبریز
دانشکده :	ادبیات فارسی و زبانهای خارجی
گروه :	زبان و ادبیات فارسی
مقطع تحصیلی :	دکتری
رشته :	زبان و ادبیات فارسی
تاریخ فارغ التحصیلی : پاییز ۱۳۸۸	تعداد صفحات: ۳۱۶

چکیده :

یکی از وجوه درخشش ادبیات فارسی در طول تاریخ ، تأثر از معارف معنوی ادیان الهی ، بویژه اسلام عزیز است ، و ادبای این زبان و فرهنگ ، سعی نموده اند تا این تأثر را به نحو اتمّ و اکمل در آثار خود منعکس کنند و در ادامه این تأثر و انعکاس ، برخی عناصر تاریخی ، از قبیل زندگی انبیای الهی ، جایگاه فرشتگان و امامان (ع) و اولیای الهی ، جایگاه ویژه ای داشته و شعرا و نویسندگان ادیب را به مطالعه دقیق تر احوال و آثار شخصیتها و ماهیت حوادث اتفاقیه وا داشته است .

از سوی دیگر ، سیاستگذاران و صحنه گردانان نظام سلطه عالم با تکیه بر دنیا طلبی و تعصب برخی هواداران ادیان قبل از اسلام (بیشتر از مسیحیان و یهودیان) به تحریف آموزه های ادیان الهی همت گماشته و تلاش مضاعفی بر نفوذ دادن فرهنگ تحریفی خود در بطن زندگی اعتقادی جوامع مؤمن داشته اند؛ بنابر این کوشیده اند تا زوایای ممکن برای ورود به عمق فکر و اندیشه مسلمانان را یافته ، آنچه را از تاریخ زندگی انبیاء و اولیا ، دارای قابلیت تفصیل و تحریف می بینند در آثار دینی و ادبی مسلمانان رسوخ دهند.

در اجرای این سیاستها ، گروهی از یهودیان و مسیحیان با ترفندهایی ، تعالیم انحرافی را از طریق آثار تاریخی و تفسیری ، و روایی و حدیثی نفوذ دادند و مورخان و ادیبان نیز که جایگاه و مقامی منیع در بین عامه و خواص داشته و دارند به دلایل مختلف از جمله :

- محدود بودن میدان اطلاع یابی از منابع و آثار مورد نیاز برای تطبیق حقایق و واقعیات

- شیفتگی به سرگذشت الگوهای ایمانی خود

- عدم درک درست تفاسیر و تفصیل غیر مسلمانان از وقایع تاریخی در مورد انبیا و شخصیتهای وحیانی

- عدم ارجاع منابع غیر اسلامی به فرهنگ ناب تفکر نبوی و ولوی

ناخود آگاه مروج تفکرات آنها شده ، در طول تاریخ نیز بر حاشیه پردازی های مورد نیاز قصاصین افزوده شد . بنابر این امروزه جای جای آثار تفسیری قرآن و دواوین شعر و کتب تاریخی مشحون از داستانها یی است که در تاریخ اسلامی و فرهنگ غنی آن ، و در آموزه های ادیان دیگر حقیقتی بر آن مترتب نیست.

این رساله سعی بر آن دارد که با بررسی ساختار داستانهای اسرائیلی ، بر مبنای تعالیم قرآنی ، با نگاهی نقادانه ، عرصه جولان آن در ادبیات فارسی را مشخص نماید .

کلید واژه : اسرائیلیات ، یهود ، مسیح ، عهد عتیق ، اناجیل ، تحریف ، انبیاء ، قصاصین ، متون ادب

فارسی ، اسلام ، تحلیل ، نفوذ ، تطبیق

فهرست مطالب

۱	چکیده .....
۳	پیش گفتار .....
۶	مقدمه .....
۱۰	تعریف و تحدید موضوع .....
۱۱	پیشینه موضوع و نقد منابع .....
۱۱	نتیجه عدم توجه به مسأله .....
۱۲	راه حل مسأله .....

فصل اول : کلیات

۱۷	بخش اول: تعاریف .....
۱۷	الف: اسرائیلیات .....
۱۸	ب : اسرائیل .....
۱۸	ب/۱ : بنده برگزیده خدا .....
۱۸	ب/۲: امیر و پیشوای مجاهد در راه خدا یا جنگجوی لشکر خدا .....
۱۸	ب/۳: مبارز با خدا یا کسی که بر خدا غلبه یافته است .....
۱۹	ب/۴: سیر کننده در شب .....
۲۰	ج : یهود (یهودا) .....
۲۳	بخش دوم: مآخذ اسرائیلیات .....
۲۴	۱ - کتب تحریفی یهود و نصارا .....
۲۴	الف : تورات .....

۲۵	..... سفر پیدایش (genesis تکوین)
۲۵	..... سفر خروج (exodus)
۲۵	..... سفر لاویان (Leviticus)
۲۵	..... سفر اعداد (numbers)
۲۶	..... سفر تثنیه (deuteronomy)
۲۶	..... ۱/۱- نسخه‌های عهد عتیق
۲۸	..... ۲/ ۱ منابع تورات
۲۸	..... منبع الوهیمی (Elohism) با علامت اختصاری E
۲۸	..... منبع یهوه‌ای (Jahwist) با علامت اختصاری J
۲۸	..... منبع کاهنی (Priestly) با علامت اختصاری p
۲۸	..... منبع تثنیه‌ای (Deuteronomy) با علامت اختصاری D که منبعی ویژه است
۲۹	..... ۲ : تلمود
۳۱	..... ۳ : انجیل
۳۳	..... الف : انجیل مرقس
۳۳	..... ب : انجیل متی
۳۳	..... ج/۳ : انجیل لوقا
۳۴	..... ج/۴ : انجیل یوحنا
۳۴	..... ج/۵ : بحثی در انجیل حقیقی
۳۸	..... بخش سوم: نگاه وحی و پاسداران وحی به اسرائیلیات
۳۸	..... الف : مواضع قرآن کریم

- ادعاهای یهود ۴۲
- * یهود قوم بخشوده شده ۴۲
- * یهود قوم نجات یافته از عذاب اخروی ۴۳
- * یهود دوست و فرزند خدا ۴۴
- صفات یهود در قرآن ۴۶
- * بهانه جویی و خیانت در امانت و قتل انبیاء ۴۶
- * حق پوشانی ۴۷
- * آزمندی و حرص شدید به دنیا ۴۷
- * مورد غضب خدا بودن ۴۸
- * دشمنی با مؤمنان و روز رستاخیز ۴۸
- * پیمان شکنی یهود ۴۹
- * نژاد پرستی یهود ۵۱
- ب : موضع پیامبر اسلام در برابر اسرائیلیات ۵۵
- ج : مواضع ائمه معصومین در برابر اسرائیلیات ۵۸
- * امیرالمؤمنین، علی (ع) ۵۸
- * امام باقر (ع) ۶۰
- * امام صادق (ع) ۶۱
- * امام رضا (ع) ۶۳
- بحثی در عصمت ۶۵
- الف : تعریف عصمت ۶۵

- ب : تعریف اصطلاحی عصمت ۶۶
- ج : معصومین کیانند؟ ۶۷
- * فرشتگان الهی ۶۸
- * پیامبران ۷۰
- دلایل عقلی عصمت انبیاء ۷۰
- ۱- لزوم اعتماد به پیامبر ۷۰
- ۲- لزوم پاکی و عصمت مربی برای تربیت و ارشاد حقیقی ۷۱
- ۳- لزوم اطاعت پیروان از انبیا ۷۱
- دلایل نقلی عصمت انبیا ۷۱
- ۱- اخلاص ۷۱
- ۲- صدق ۷۲
- ۳- اطلاق در هدایت ۷۳
- * امامان ۷۴
- بخش چهارم : ترویج کنندگان اسرائیلیات ۷۶
- ۱- ابوهریره ۷۶
- * ابوهریره بازرگان حدیث ۷۹
- * ابوهریره در زمان خلفای ثلاثه ۸۱
- * ابوهریره در دستگاه اموی ۸۳
- ۲- کعب الاحبار ۸۵
- ۳- عبد الله ابن سلام ۸۹

- ۴- وهب ابن منبه ۹۲
- بخش پنجم : نگاه وقادانه چند شاعر بزرگ ادب فارسی به یهود ۹۶
- ۱- مولوی ۹۷
- ۲- نظامی گنجوی ۹۸
- ۳- خاقانی ۹۹
- ۴- سعدی ۱۰۰
- ۵- عطار ۱۰۰

فصل دوم: اسرئیلیات در متون نظم و نثر

(زندگی انبیاء و ماجراهای تاریخی)

- بخش اول: داستان حضرت آدم (ع) و توابع آن ۱۰۵
- ۱- خلقت عجیب و دور از قاعده طبیعی آدم (ع) ۱۰۵
- نگاه قرآنی به شخصیت آدم (ع) ۱۰۵
- الف : خلیفه الله ۱۰۶
- ب : شایسته پذیرش علم ۱۰۶
- ج : مسجود فرشتگان ۱۰۷
- د : برگزیده حضرت حق ۱۰۷
- تحریفات داستانی در متون ادب فارسی ۱۰۷
- نقد و تحلیل داستان و روایت ۱۰۹
- ج : ریشه جعلی داستان ۱۱۱
- ۲- خلقت غیر متعارف همسر آدم (ع) ۱۱۲

- ۱۱۲ ..... * نگاه قرآنی به داستان
- ۱۱۴ ..... * بررسی داستان از منظر متون ادبی
- ۱۱۷ ..... * نقد و بررسی متون نظم و نثر در باره کیفیت خلقت حوا
- ۱۲۱ ..... * ریشه جعلی داستان خلقت حوا
- ۱۲۲ ..... ۳- نگرش اسرائیلی به زن (برخاسته از نگاه تحریفی به خلقت حوا)
- ۱۲۵ ..... الف- عاملیت در گناه و همدستی شیطان
- ۱۳۲ ..... ب- نقصان در عقل و دین
- ۱۳۳ ..... ج- بی وفایی، ظاهرسازی و فریبکاری
- ۱۳۴ ..... د- عامل بدبختی و بلاخیزی و نحسی
- ۱۳۶ ..... ه- دون بودن درجه شخصیتی
- ۱۳۷ ..... ۴- نقد متون با توجه به اسناد اسرائیلی و اسلامی
- ۱۳۷ ..... ۵- دیدگاه نقادانه دوشخصیت برجسته اسلامی
- ۱۴۳ ..... بخش دوم: داستان حضرت داود(ع)
- ۱۴۵ ..... ۱- آزمایش داود (ع) در مواجهه با دو خصم
- ۱۵۲ ..... ۲- نقد داستان بر مبنای فرهنگ قرآنی
- ۱۵۳ ..... ۱/۲ : ناهمخوانی با آیات قرآن
- ۱۵۳ ..... ۲/۲: ناهمخوانی با حکمت الهی
- ۱۵۶ ..... ۳- ریشه توراتی و اسرائیلی داستان حضرت داود (ع)
- ۱۵۹ ..... بخش سوم: داستان حضرت سلیمان (ع)
- ۱۵۹ ..... ۱- ملک سلیمان (ع) و حفظ آن با خاتم

تبیین حقیقت حکومت حضرت سلیمان (ع)	۱۵۹
نقد تحلیلی داستان در متون ادبی با توجه به نمونه اسرائیلی	۱۶۹
نقد قرآنی داستان	۱۷۳
۲- داستان اشتغال به اسبان	۱۷۴
نگاه مفسران شیعی به موضوع	۱۷۵
شواهد غیر منطبق با نگاه قرآنی از متون ادبی	۱۸۱
نقد داستان متون ادبی بر مبنای آیات قرآنی	۱۸۷
بخش چهارم: داستان حضرت ایوب (ع)	۱۹۱
۱- حقیقت قرآنی داستان	۱۹۱
۲- متون نظم و نثر ادبی پیرامون داستان	۱۹۲
۳- نقد متون و اشعار داستانی بر اساس فرهنگ قرآنی	۱۹۸
۴- ریشه توراتی داستان حضرت ایوب (ع)	۲۰۱
بخش پنجم: داستان حضرت اسحق (ع)	۲۰۴
۱- قصه قوم برگزیده و نژاد برتر	۲۰۴
۲- داستان در متون ادبی	۲۰۵
۳- نقد داستان اسحق و ذبیح بر اساس تناقضات توراتی	۲۰۷
بخش ششم: داستان حضرت یعقوب (ع)	۲۰۹
۱- حقیقت قرآنی شخصیت یعقوب (ع)	۲۰۹
۲- متن توراتی داستان	۲۱۳
۳- نقد داستان متون ادبی و متن تورات	۲۱۴

- بخش هفتم: داستان حضرت یوسف (ع) ۲۱۵
- ۱- نمایی از شخصیت قرآنی یوسف (ع) ۲۱۵
- ۲- سیمای یوسف (ع) در متون ادب فارسی ۲۲۱
- ۳- نشانه‌های اسرائیلی برخی وقایع داستان ۲۳۲
- ۴- نقدی بر نکته نظرات مختلف پیرامون داستان یوسف ۲۳۳
- بخش هشتم: داستان هاروت و ماروت (دو فرشته الهی) ۲۴۰
- ۱- معرفی قرآنی داستان ۲۴۰
- ۲- سیمای داستان در متون ادب فارسی ۲۴۴
- ۳- نقد متون تفسیری و اشعار دواوین ادبی ۲۵۴

فصل سوم : سایر اسرائیلیات

- ۱- سخن گفتن نصرانی زادگان در گهواره ۲۶۰
- ۲- دفاع از تصوف با استناد دروغ به پیامبر و ائمه معصومین (ع) ۲۶۲
- ۳- مادی کردن شأن نزول آیات برای رهاندن یهود از سرزنش تاریخی ۲۶۵
- ۴- پیام رسانی مردم از فرشتگان به پیامبر اسلام(ص) ۲۶۷
- ۵- داستان سازی در باره ائمه بزرگوار شیعه (دال بردلت پذیری آنان) ۲۶۹
- الف: داستان امامت خلیفه سوم بر امام حسن بن علی (ع) ۲۶۹
- نقد داستان ۲۶۹
- ب: داستان روزی گرفتن امام حسین بن علی(ع) از معاویه ۲۷۰
- نقد داستان ۲۷۰

۲۷۱	..... ج: داستان حراست دو شیر درنده از امام باقر (ع)
۲۷۱	..... نقد داستان
۲۷۳	..... فهرست آیات
۲۷۹	..... فهرست منابع و مآخذ

پیشگفتار

در موضوع یابی تحقیقاتی، بکر یا تکمیلی بودن از شرایط لازم است که باید لحاظ گردد و موضوع رساله حاضر با در نظر گرفتن همین شرایط، انتخاب شده است. معمولاً اولین گزینه ای که برای محقق به عنوان موضوع طرح می گردد یا از داشته های ذهنی او پدید می آید، می تواند بهترین و امکان پذیر ترین از نظر پرداخت علمی باشد. برای نگارنده نیز متون حاوی مفاد تاریخی زندگی انبیای الهی، به عنوان الگوهای هدایتگر بشریت از سویی جزو حساس ترین و از طرف دیگر مغشوش ترین موضوعات بوده است چرا که در مسیر تورق کتاب قطور تاریخ حوادث زندگی انبیا و نیز شخصیت‌های مطرح در متون دینی اقوام و امم، به داستانها و افسانه هایی بر می خوریم که در همان برخورد اول، تناقض عقلانی در کلیات و جزئیات مشهود است و در روزگاران دورتر از ما، نه تنها مورخین منصف نیز در پی پالایش صحنه های آلوده بر نیامده اند؛ بلکه با سپری شدن زمان، عده ای از روی ساده اندیشی و ساده نگری و یقیناً گروهی از سر سودجویی و منفعت طلبی، بر حجم تحریفات در قالب اسرائیلی آن افزوده اند. این آموزه های تحریفی از آنجا که از سوی مفسران برخی فرقه های اسلامی و نیز توسط معدودی از مفسران شیعه در تفاسیر قرآنی وارد شده است، به شکل مکتوب و سینه به سینه منتقل گردیده، در دراز مدت به عنوان اصول تفسیر اسلامی پذیرفته شده اند و حمایت برخی سردمداران حکومتی از پس ارتحال پیامبر بزرگ اسلام(ع) سبب گردیده تا در طول تاریخ، در کتب غیر تفسیری نیز ثبت شود و به غلط جزو فرهنگ و عرف جامعه اسلامی در آید و نقل همه محافل علمی و غیر علمی گردد.

ادبیات فارسی که در بستر فرهنگ ناب اسلامی شکل گرفته است با پذیرش رنگ و مزه داستانهای اسرائیلی از تفاسیر، بدانها پر و بال رنگارنگی داده و در فضای جعل و خرافات به پرواز در آورده است. البته بی انصافی است که عرصه ادبیات را کلاً میدان اساطیر و افسانه سرایی در این باب بنامیم؛ چون توجه به نکات مثبت و فرهنگی، تاریخی زندگی انبیا و نیز انعکاس منطقی و صحیح ماجراهای تاریخی قرآن در متون ادبی به عنوان

الگوهای فردی ، اجتماعی ، نقش اساسی در تحکیم پایه های اعتقادی مسلمانانِ فارسی زبان دنیا ایفا کرده است و در واقع اگر مؤلفه های متعددی برای تقویت اصول اعتقادی مسلمانان ، بویژه در کشور های فارسی زبان دنیا قائل باشیم ؛ آثار ادبی سهم وافر و بسزایی در این میان داشته اند .

رساله حاضر تلاش کرده است تا ضمن تأکید بر موضوع اخیر ، ابتدا کلیات مربوط به بحث اسرائیلیات همانند :

– مآخذ اسرائیلیات

– مروجان اسرائیلیات

– موضع بزرگان اسلام در قبال اسرائیلیات

– نگاه قرآنی به یهود

– نگاه واقعی برخی شخصیت‌های ادبی به یهود

– چرایی و چیستی عصمت

را به بحث گذاشته ، نکات خاصی را که در متون ادب فارسی از سوی اسرائیلیات و آموزه های تحریفی و انحرافی ، هدف واقع شده اند ، مشخص کرده ، با نقد عالمانه ، تا حد امکان از شواهد عقلی و نقلی بهره جسته ، عوامل پالایش آن را نیز متذکر گردد ؛ چرا که به دلیل غنای ساحت ادبیات فارسی از اصول اخلاقی و آموزه های انسان ساز و متعالی ، پالایش حریم آن از انواع ملوثات لفظی و معنایی می تواند بر غنای فرهنگی جامعه ادبی بیفزاید و باعث درخشش بیش از پیش و واقعی آن شود ؛ زیرا وقتی تکیه گاه فرهنگ ادب فارسی ، تعالیم انبیا و بزرگان متصل به آموزه های وحیانی باشد که هست ، گزاره های بوجود آمده از این فرهنگ خود بیشتر متجلی می شود .

میدان ورود اسرائیلیات در متون ادب فارسی اگرچه وسیع تر و گسترده تر از آن است که در ظاهر می

بینیم ؛ لیکن می توان همه جزئیات را در سه عرصه کلی :

۱- داستانهای تاریخ زندگی و نبوت انبیا

۲- حضور ائمه شیعه در جامعه اسلامی و ارتباط آنها با حاکمان زمان بویژه خلفای عصر خویش

۳- حضور برخی شخصیت‌های افسانه ای اعم از انسان و فرشته و اجنه

جمع بندی کرد ؛ که در این رساله در قالب سه بخش بدان پرداخته شده است.

مقدمه

ادبیات فارسی ، بیشتر ماهیت معنوی دارد تا مادی و لذت بریِ صرف از دنیای مادی؛ ؛ اما با ظهور آیین جدید و کاملی چون اسلام و آمیختگی مبانی اجتماعی مبتنی بر تفکرات انسانی و ملی ایرانیان با آن فرهنگ ، بسیاری از مفاهیم موجود ، صبغهٔ وحیانی به خود گرفت . در این میان مجموعه ای از آثار منشور و منظوم ادب فارسی شکل گرفت و به عنوان منابعی تأثیر گذار در فرهنگ و زندگی و زندگی ایرانیان مسلمان جایگاه ویژه ای یافت ، ولی تأثر نویسندگان و شعرای ایرانی از آموزه های مکتوب و شفاهی اعراب و عدم دقت در صحت و سقم تفسیر آموزه های آسمانی قرآن ، توسط اعراب ، بویژه در مباحث داستانی این کتاب محکم الهی ، آثار تازه تولد یافتهٔ فارسی را آکنده از تحریفاتی کرد که گروهی از یهودیان و مسیحیان افراطی و متعصب غیر متدین مسبب آن بودند .

نکتهٔ مهم اینکه ، اگر ادبای ایرانی ، تکیه گاه اصلی خود را در پرداختن به تبیین موضوعات و اتفاقات تاریخی ، آموزه های خود قرآن قرار می دادند و بویژه در شناخت ماهیت یهود و نصاری افراطی و محرف به خود حبل المتین توجه داشتند ، هرگز گرفتار تفاسیر خرافی اهل کتاب قصاص نمی شدند ، چون تمامی اشاراتی که قرآن به موضوع یهود و بنی اسرائیل و بعضاً بر نصارا دارد ناظر بر کج اندیشی در مورد ادیان الهی و بد اندیشی و بدکاری در بارهٔ شخصیت انبیا و ایجاد تحریف و انحراف در کتب مُنزل الهی به پیامبران خود آنهاست ، حتی هنگامی که خداوند متعال ، داستان برتری دادن بنی اسرائیل بر دیگر اقوام را یاد آوری می کند ؛ کفران نعمت آنها و قدر ناشناسی آن قوم از این نعمت را پایان بخش قصهٔ خود قرار می دهد تا سرنوشت شوم آنها عبرتی برای آیندگان تاریخ باشد.

« قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ » (مائده/۲۶)

در بررسی اسرائیلیات و داستانها و اتفاقاتی که یهود در آنها حضور دارد ، نقص از جانب آن قوم در انجام تکالیف یا خلف وعده و کار شکنی از سوی آنان در مقابل پیامبر خودشان و عهد شکنی و کفران در مقابل

خدایشان ایجاد شده است و این قوم در طول تاریخ برای توجیه آن اتفاقات ، برای پاکسازی چهره شرمنده خود از لکه ننگ انواع تحریفات و گنجاندن عناصر داستانی و افسانه ای اقدام کرده اند. البته با توجه به استحکام پایه های معارف دینی اسلام و نیز پاکی و زلالی معارف متعالی ادبیات فارسی ، آلودگی های اسرائیلی تا حال نتوانسته از زیبایی ادبی ، هنری و دینی این تابلوی هزار ساله بکاهد و هرچند آلوده شدن جویبارهای معارف انسانی ، دریای گسترده و عمیق عرصه ادبیات اسلامی فارسی را تغییر ماهیت نمی دهد، اما در صورت عدم پاکسازی آن از لوث افکار انحرافی برای انسانهای ضعیف البنیة ایمانی در معرض هجوم ، می تواند مضرّ باشد و همین نگرانی ، اقدام متفکران و پیشتازان معارف را ضروری تر می نماید.

در علت یابی نفوذ اسرائیلیات در میان اعراب شبه جزیره بعد از ظهور اسلام ، به عوامل مؤثر و بنیان کنی از قبیل : بی سوادی قریب به اتفاق اعراب ، به دلیل حاکمیت عصر جاهلی بر زندگی مادی و فکری آنان ، حضور احبار یهود در میان آنان و سابقه داستان سرایی ها و خبر دهی از وقایع تاریخی اعراب ، سوء استفاده از کلیات قصه ای قرآن و ... برمی خوریم ؛ لیکن تعجب همگان از ورود و نفوذ این سلسله تفکرات تحریفی در متون ادب فارسی است ، در حالی که بنیانهای فکری کاخ بلند ادب ایرانی از گزند تندبادهای سهمگین تاریخی محفوظ مانده است ، چگونه در مقابل تهاجم تفکرات بی بنیه اسرائیلی سر تسلیم فرود آورده ، بدون تحمیل کمترین هزینه ای برای مهاجم ، بزرگان ادب فارسی ، خود ، مروج معارف انحرافی و تحریفی دشمن گردیده اند. اگر سهوی بودن این اتفاقات را بپذیریم که البته پذیرفتنی نیست ، با تأسف و اظهار درد ، نمی توان سوء استفاده برخی شاعران و نویسندگان از اعتماد مردم فرهنگ دوست به بزرگان ادبیشان را نادیده گرفت.

ممکن است گروهی از محققان و حتی علاقه مندان ادبیات غنی فارسی بویژه آنها که از تفکر تعصبی نسبت به مجموعه متون کلاسیک ادبیات برخوردارند ، انعکاس تمامی موضوعات اسرائیلی در این متون را اسطوره ای و نمادی از ذهنیات مردم دورانهای گذشته به داستانها بدانند ، ولی باید پذیرفت که تأثر مردم